
Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:1y**Införande av procentspärr samt ändrad fördelning av utjämningsmandat**

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt ett: Införande av procentspärr samt ändrad fördelning av utjämningsmandat.

I yttrandet behandlas också motionerna 2024:38, Ingen procentspärr vid kyrkomötesvalen, 2024:45, Inga spärrar i kyrkovalet, 2024:53, Bevara mångfalden även i kyrkomötet samt 2024:58, Ingen procentspärr, enbart krav på fast mandat.

Skrivelsen

I denna del av skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen ett antal ändringar i 38 kap. 17, 72 och 73 §§ kyrkoordningen, som berör de direkta valen till kyrkomötet. Ändringarna föreslås mot bakgrund av ett uppdrag från 2022 års kyrkomöte. Kyrkostyrelsen föreslår *dels* att det införs en procentspärr på tre procent för att erhålla mandat i kyrkomötet, *dels* att utjämningsmandat enbart ska kunna tilldelas nomineringsgrupper som först erhållit minst ett fast mandat i någon av valkretsarna till kyrkomötet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Det bedöms inte nödvändigt med några övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Motionerna

I motion 2024:38, Ingen procentspärr vid kyrkomötesvalen, föreslås att kyrkomötet ska besluta att *inte anta* de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i 38 kap. 17, 72 och 73 §§ kyrkoordningen. Som motivering anges bland annat följande. I kyrkostyrelsen finns alla nomineringsgrupper representerade som har tillräckligt stort underlag i kyrkomötet. Det finns ingen opposition som skulle kunna utgöra en alternativ kyrkostyrelse. Därför är hela motivationsgrunden för en procentspärr i kyrkomötesvalen icke existerande. Det finns ingen hotande instabilitet i styrandet av kyrkan. En procentspärr skulle däremot skapa demokratiproblem. Vissa nomineringsgrupper skulle trots väljarstöd spärras från representation i kyrkomötet. Nuvarande valsystem har som målsättning att mandatfördelningen i kyrkomötet ska bli så rättvis som möjligt och att den ska återspegla valresultatet. Förekomsten av utjämningsmandat syftar till att säkerställa detta. Det finns all anledning att värna detta demokratiideal. Att alla grupper inte finns företrädda i alla utskott är ett litet problem i jämförelse med det allvarliga demokratiska underskott som införandet av en procentspärr skulle medföra. Om en procentspärr införs är dock tvåprocentspärren att föredra framför kyrkostyrelsens förslag på en treprocentspärr.

I motion 2024:45, Inga spärrar i kyrkovalet, föreslås kyrkomötet besluta att kyrkovalet ska genomföras utan procentspärr och utan några bestämmelser som innebär att endast den nomineringsgrupp som har fått ett fast mandat i någon av valkretsarna till kyrkomötet kan få ta del av utjämningsmandaten. Som motivering anges bland annat följande. Ända sedan det första kyrkovalet med nuvarande regelverk, direktval till

kyrkomötet, ägde rum för över 20 år sedan, har valsystemet varit fullt ut proportionerligt genom att det inte har funnits någon procentspärr. Denna ordning har säkerställt maximal demokrati i kyrkovalet. Det har varit en styrka för valets legitimitet, då det inneburit att kyrkomötets sammansättning fullt ut reflekterat medlemmarnas vilja. Ytterst handlar motståndet mot treprocentspärren om att försvara Svenska kyrkans identitet och uppdrag som en öppen folkkyrka.

I motion 2024:53, Bevara mångfalden även i kyrkomötet, föreslås kyrkomötet besluta att 38 kap. 73 § kyrkoordningen ska ha den lydelse som kyrkostyrelsen föreslagit i skrivelsen. Som motivering anges bland annat följande. Om en spärr införs på tre procent innebär det att det i stort sett blir omöjligt för en grupp som har stark representation i bara ett stift att få sin röst hörd i kyrkomötet. Genom att införa spärr enbart för utjämningsmandaten uppnås ändå effekten av att spridda röster från hela landet inte ger mandat i kyrkomötet.

I motion 2024:58, Ingen procentspärr, enbart krav på fast mandat föreslås kyrkomötet besluta att från kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 avsnitt 1.2 *stryka* de föreslagna ändringarna i 38 kap. 17 och 72 §§ kyrkoordningen avseende procentspärr. Som motivering anges bland annat följande. Med det liggande förslaget finns fyra problem: att nya nomineringsgrupper som uppstår inom ett stift blockeras, att tre procent inte garanterar placering i samtliga utskott, att en nomineringsgrupp når över spärren i riket, men inte får några mandat samt att en grupp som borde fått fasta mandat i ett eller flera stift inte får några på grund av riksspärren. Att kräva att fast mandat uppnåtts innan utjämningsmandat utdelas är enkelt att kommunicera, ger valet en tydlig stiftskoppling och möjliggör för en ny nomineringsgrupp att satsa i sitt hemstift mot ett tydligt mål.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot motionernas förslag. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse respektive motionerna föreslår olika saker, vilket innebär att motstridiga förslag inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 31 augusti 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och biskop Susanne Rappmann

---

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:2y

Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar utlandskyrka

---

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt två: Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar utlandskyrka.

I yttrandet behandlas också motionen 2024:33, Ändringar i kyrkoordningen, utlandskyrkan.

Skrivelsen

I denna del av skrivelsen lägger kyrkostyrelsen fram förslag till ändringar i 2, 4, 31, 32, 34, 57 och 59 kap. kyrkoordningen, som berör Svenska kyrkan i utlandet. Ändringarna föranleds av kyrkostyrelsens inriktningsbeslut från 2023 om vissa organisationsförändringar avseende verksamheten inom Svenska kyrkan i utlandet, vilket i sin tur medför behov av ändringar i kyrkoordningen avseende församlingssamverkan, församlingsinstruktion, prästerlig organisation, mobil verksamhet, anställningar och ekumenik. De föreslagna ändringarna i kyrkoordningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Bestämmelserna i 57 kap. i den nya lydelsen tillämpas första gången i samband med att det prövas om det ska ske en ändring av församlingsinstruktionen. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för pågående anställningar där Svenska kyrkan på nationell nivå är arbetsgivare för utsänd personal som tjänstgör i Svenska kyrkan i utlandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga utlandsverksamheter till dess att det finns en församlingsinstruktion respektive en pastoral plan utfärdad.

Kyrkorättsnämnden konstaterar följande. Om kyrkostyrelsens förslag vinner bifall införs ett nytt begrepp i kyrkoordningen, nämligen *kyrkoherdens tjänstgöringsområde*. Nämnden har ett antal förslag till ändringar i de föreslagna bestämmelserna, i syfte att underlätta förståelsen, läsbarheten samt harmoniera skrivningarna med befintliga kyrkoordningsbestämmelser. Nedan redovisas de lydelse som kyrkorättsnämnden förespråkar. I de delar av kyrkostyrelsens förslag som inte omnämns nedan föreslås inga ändringar av kyrkorättsnämnden. Notera således att samtliga förslag som kyrkostyrelsen föreslagit i skrivelsen inte återges i kyrkorättsnämndens yttrande.

Kyrkorättsnämnden noterar att det föreslås regleras i kyrkoordningen att en samverkanskommitté ska finnas. I skrivelsen anges också att utlandsförsamlingarna ska samverka genom tecknande av avtal, *samförståndsavtal*. Eftersom skrivelsens formulering bara kan tolkas som att samförståndsavtalen ska vara obligatoriska anser kyrkorättsnämnden att avtalens förekomst bör regleras i 2 kap. 14 § kyrkoordningen. I förslagen till 2 kap. 9 och 14 §§ kyrkoordningen föreslår därför kyrkorättsnämnden dels kompletterande skrivningar, dels en harmonisering med andra kyrkoordningsbestämmelser enligt följande.

2 kap.

9 §

Kyrkoherden leder all verksamhet i församlingar och pastorat.

Inom Svenska kyrkan i utlandet leder kyrkoherden även den mobila verksamheten inom kyrkoherdens tjänstgöringsområde.

Det finns närmare bestämmelser om kyrkoherden i 5 kap. och 34 kap. 1, 2 och 9 §§.

14 §

Utlandsförsamlingarna inom en kyrkoherdes tjänstgöringsområde ska samverka avseende planering och utveckling av verksamheten. För sådan samverkan ska församlingarna dels bilda en samverkanskommitté, dels sluta samförståndsavtal.

Kyrkoherden är ledamot i samverkanskommittén.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om samverkanskommittén.

Kyrkorättsnämnden föreslår vidare att den paragraf som kyrkostyrelsen föreslår ska införas i 4 kap. 6 a § kyrkoordningen istället bör införas som en ny paragraf i 5 kap. kyrkoordningen. Detta för att bättre harmoniera med befintliga bestämmelser och deras placering. Av samma anledning föreslår kyrkorättsnämnden också en omdisponering av innehållet i den föreslagna bestämmelsen. Sammantaget medför detta att kyrkorättsnämnden föreslår följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

7 §

Kyrkoherden har, även om han eller hon inte är ledamot, rätt att närvara vid sammanträden med ett organ till vilket kyrkorådet har delegerat beslutanderätt eller givit uppdrag att bereda kyrkorådets ärenden. Kyrkoherden har rätt att delta i överläggningarna, men inte i besluten, samt att få sin mening antecknad i protokollet (*särskild mening*).

Första stycket gäller även inom Svenska kyrkan i utlandet. Vad som sägs i första stycket gäller även en sådan präst som kyrkoherden för en utlandsförsamling utsett i sitt ställe enligt bestämmelserna i 5 kap. 7 § andra stycket.

7 §

Kyrkoherden för en utlandsförsamling är alltid ledamot i kyrkorådet för den församling där han eller hon är anställd.

Kyrkoherden får utse en präst som arbetar i en församling inom kyrkoherdens tjänstgöringsområde att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i kyrkorådet i den församlingen. Förordnandet ska avse den tid för vilken övriga ledamöter har valts. Kyrkoherden ska underrätta kyrkorådets ordförande om förordnandet.

Om en präst som har utsetts enligt andra stycket är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde kan kyrkoherden tjänstgöra i stället.

Kyrkoherden kan återkalla förordnandet.

Kyrkorättsnämnden noterar vidare att kyrkostyrelsen i sin skrivelse både i angiven nuvarande lydelse och föreslagen lydelse avseende 31 kap. 16 § och 32 kap. 16 § kyrkoordningen skrivit Domkapitlet i Uppsala Stift med versal begynnelsebokstav i ordet stift. Det ska rätteligen stå *Domkapitlet i Uppsala stift* med gemen begynnelsebokstav i ordet stift, vilket också är den nuvarande lydelsen i kyrkoordningen.

Kyrkorättsnämnden föreslår vidare andra rubriksättningar, lydelser och dispositioner än kyrkostyrelsen gällande 57 kap. kyrkoordningen. Detta för att de nya bestämmelserna bättre ska harmoniera med befintliga och nu föreslagna bestämmelser, såsom 57 kap. 5–6 §§ kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden föreslår således följande rubriksättning, disposition och lydelser.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

57 kap.

Församlingsinstruktioner för Svenska kyrkan i utlandet

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Församlingsinstruktionens innehåll

7 a §

För församlingar och övriga utlandsverksamheter inom Svenska kyrkan i utlandet ska en församlingsinstruktion utarbetas.

Instruktionen för Svenska kyrkan i utlandet ska innehålla det som anges i 5 § 2.

En församlingsinstruktion för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkorådet och

För varje församling inom Svenska kyrkan i utlandet ska det finnas en församlingsinstruktion.

Församlingsinstruktionen för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift.

Församlingsinstruktionen för Svenska kyrkan i utlandet ska innehålla

1. det som anges i 5 § 2,

kyrkoherden var för sig och efter att kyrkostyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

En församlingsinstruktion för en annan utlandsverksamhet utarbetas av kyrkoherden och kyrkostyrelsen i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkostyrelsen och kyrkoherden var för sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen eller verksamheten.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en annan verksamhet får väckas av kyrkostyrelsen, kyrkoherden eller domkapitlet. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

2. en beskrivning av församlingens verksamhet på andra orter än där församlingen är belägen,

3. en redovisning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat och andra organisationer och

4. en redovisning av hur samverkan sker med andra kyrkor och samfund.

Utfärdande och ändring av en församlingsinstruktion

7 b §

Församlingsinstruktionen får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att kyrkostyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

PASTORAL PLAN FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Den pastorala planens innehåll

7 c §

För varje mobil verksamhet ska det finnas en pastoral plan.

Förslag till pastoral plan ska utarbetas av kyrkoherden för den församling som respektive mobil präst är stationerad i, i samråd med berörd mobil präst och Domkapitlet i Visby stift.

Den pastorala planen ska innehålla

1. uppgift om de orter där verksamhet

ska bedrivas,

2. uppgift om verksamhetens omfattning,

3. ett pastoralt program utifrån den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission för de orter där verksamhet bedrivs,

4. uppgift om vilka lokaler som ska brukas,

5. en redovisning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat och andra organisationer och

6. en redovisning av hur samverkan sker med andra kyrkor och samfund på verksamhetsplatserna.

Utfärdande och ändring av en pastoral plan

7 d §

Den pastorala planen får utfärdas av Domkapitlet i Visby stift efter godkännande av kyrkoherden och efter det att kyrkostyrelsen har givits tillfälle att yttra sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat den pastorala planen är den bindande för den mobila verksamheten.

Fråga om ändring av den pastorala planen får väckas av kyrkoherden, domkapitlet eller kyrkostyrelsen. Ändringen ska godkännas och utfärdas på samma sätt som den pastorala planen.

Kyrkorättsnämnden föreslår slutligen justerade lydelse gällande kyrkostyrelsens förslag avseende 59 kap. 3, 7 och 9 §§ kyrkoordningen, i syfte att underlätta förståelsen, läsbarheten samt harmoniera skrivningarna med befintliga kyrkoordningsbestämmelser. Kyrkorättsnämnden förespråkar således följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

59 kap.

3 §

Beslut om medlemskap i ekumeniska och mellankyrkliga organ på regional nivå fattas av stiftsstyrelsen efter hörande av domkapitlet.

Beslut om sådana medlemskap som avses i första stycket för Svenska kyrkan i utlandet fattas av kyrkostyrelsen efter hörande av Domkapitlet i Visby stift.

4 §

Beslut om medlemskap i ekumeniska och mellankyrkliga organ på lokal nivå fattas av kyrkorådet efter godkännande av kyrkoherden.

Första stycket gäller även för Svenska kyrkan i utlandet.

7 §

Församlingar och stift kan träffa lokala respektive regionala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När en församling träffar ett sådant avtal ska det godkännas av domkapitlet.

Utlandsförsamlingar kan träffa lokala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När en utlandsförsamling träffar ett sådant avtal ska det godkännas av Domkapitlet i Visby stift.

Kyrkostyrelsen kan för Svenska kyrkan i utlandet träffa regionala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När kyrkostyrelsen träffat ett sådant avtal ska det tillställas Domkapitlet i Visby stift för kännedom.

9 §

En församling kan ha vänförsamlingsrelation med församlingar i andra kyrkor.

Innan kyrkorådet träffar ett vänförsamlingsavtal med en församling i en kyrka som Svenska kyrkan inte har någon ekumenisk överenskommelse med ska avtalet underställas domkapitlet för godkännande.

Första och andra styckena gäller även för Svenska kyrkan i utlandet.

---

1. Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Bestämmelserna i 57 kap. 7 a och 7 b §§ i de nya lydelseerna tillämpas första gången i samband med att det prövas om det ska ske en ändring av församlingsinstruktionen.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för pågående anställningar där Svenska kyrkan på nationell nivå är arbetsgivare för utsänd personal som tjänstgör i Svenska kyrkan i utlandet.

4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga utlandsverksamheter till dess att det finns en församlingsinstruktion respektive en pastoral plan utfärdad i enlighet med 57 kap. 7 a och 7 b §§ i dess nya lydelse respektive 57 kap. 7 c och 7 d §§.

Utöver ovannämnda påpekanden och förslag har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Motionen

I motionen 2024:33, Ändringar i kyrkoordningen, utlandskyrkan, föreslås kyrkomötet besluta att ändra ikraftträdandedatum till den 1 januari 2026 på de förslag till kyrkoordningsändringar som rör utlandskyrkan och som föreslås i kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 *Ändringar i kyrkoordningen*. Som motivering anges bland annat följande. Utlandskyrkan står, med de föreslagna förändringarna, inför en omvälvande förändring. Kyrkostyrelsen säger att mycket inte kommer att vara klart vid datum för ikraftträdande och att arbetet med implementeringen kommer att fortsätta. Detta är en otillfredsställande ordning och skapar förvirring, inte minst i utlandsförsamlingarna. När man genomför en så pass stor förändring som det nu handlar om gäller det att alla berörda delar i Svenska kyrkan är samspelta, klara besked ges och att alla verkar för sakens bästa, så att alla kan säga att ”så vill vi ha det och så ska vi arbeta”. Det som görs måste vara väl förankrat och göras till något gemensamt.

Motionen 2024:33 innehåller även fler förslag, men dessa innehåller inte förslag till ändringar i kyrkoordningen eller andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet och ankommer således inte på kyrkorättsnämnden att yttra sig över. Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot motionens förslag avseende ikraftträdandedatum. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att skrivelsen respektive motionen föreslår olika ikraftträdandedatum, vilket innebär att enbart det ena förslaget i denna del kan komma att vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionens olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 31 augusti 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och biskop Susanne Rappmann

---

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:3y

Valsedelsdistributionen

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt tre: Valsedelsdistributionen.

I yttrandet behandlas också motionen 2024:37, Valsedlar vid kyrkliga val.

Skrivelsen

I denna del av skrivelsen lägger kyrkostyrelsen fram förslag till ändringar i kyrkoordningens bestämmelser gällande bidrag till och beställning av valsedlar. Ändringarna föranleds av det beslut som kyrkomötet 2023 fattade om att kyrkostyrelsen från och med kyrkovalet 2025 ska genomföra en samlad distribution av alla via kyrkostyrelsen tryckta valsedlar direkt från tryckeri till respektive valnämnd. Ansvaret för valsedelsdistributionen är inte reglerat i kyrkoordningen, utan regleras enbart i de närmare bestämmelserna om direkta val. Detta har resulterat i att *Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val* (SvKB 2024:2) har reviderats. Den reviderade versionen har trätt i kraft den 1 juli 2024. Däremot finns det i sammanhanget relevanta bestämmelser om bidrag och beställning av valsedlar i 38 kap. 32 och 33 §§ kyrkoordningen. För att det ska vara praktiskt möjligt att uppfylla kyrkomötets beslut om en ändrad ansvarsfördelning avseende distributionsfrågan föreslås nu vissa förändringar i nämnda bestämmelser gällande hur många valsedlar en grupp kan beställa via kyrkostyrelsen. Detta får i sin tur följdverkningar för hur stort bidrag som kan utgå för sådana valsedlar. Således föreslås att det i kyrkoordningen införs en reglering som innebär att kyrkostyrelsen på beställning av en nomineringsgrupp tillhandahåller valsedlar motsvarande 0,7 per röstberättigad i respektive valkrets som nomineringsgruppen ställer upp i. Vidare föreslås att det bidrag som kan utgå för valsedlar beställda via kyrkostyrelsen begränsas på motsvarande sätt. Ändringarna föreslås träda i kraft omedelbart.

Kyrkorättsnämnden noterar att kyrkomötet 2023 beslutade att bifalla en motion om ändrade valrutiner, utan föregående, erforderlig utredning och konsekvensanalys samt med mycket kort framförhållning till närmaste kyrkoval och ikraftträdande.

Beslut om valsedelsbidrag för de olika valen fattas av respektive beslutande organ, det vill säga kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet. I skrivelsen uppger kyrkostyrelsen att även om församlingar/pastorat behöver ta höjd för kommande bidrag i årets budget, så finns det inget krav på att själva beslutet om bidrag behöver fattas förrän först nästa år – det vill säga först efter att de föreslagna ändringarna trätt i kraft. Kyrkostyrelsen uppger också att det kommer att informeras om detta i det material som går ut från valkansliet. Kyrkorättsnämnden konstaterar med anledning av detta följande. I sak är det korrekt att beslut om bidrag inte behöver fattas redan i år. Vid beställningen av valsedlar måste dock beslut om bidrag kunna styrkas. Med beaktande av att beställning av valsedlar ska ske senast den 15 april 2025 (valåret) och att ordinarie fullmäktigesammanträden normalt hålls i maj (och november) varje år, kan inte kyrkorättsnämnden instämma i kyrkostyrelsens resonemang om att det ska gå att hinna handlägga ett ärende om valsedelsbidrag via den ordinarie sammanträdesordningen, efter att de föreslagna ändringarna trätt i kraft. Skulle besluten om val-

sedelsbidrag hänskjutas till vårens fullmäktigesammanträden skulle det medföra att samtliga nomineringsgrupper tvingas göra utlägg för valsedelsbeställningarna, eftersom valsedlarna då ska betalas av nomineringsgrupperna i förskott, och att beslutade bidrag får återbetalas till grupperna i efterhand. Alternativet vore att kalla till extra-insatta fullmäktigesammanträden för att möjliggöra beslut om valsedelsbidrag efter ikraftträdandet men innan valsedelsbeställning. Det är dock inte en önskvärd eller resursmässigt hållbar ordning, varför kyrkorättsnämnden avråder kyrkostyrelsen och valkansliet från att gå ut med sådan information. Istället bör det fokuseras på snabb och korrekt information så att ärendena om valsedelsbidrag kan beredas redan under hösten och beslutas vid fullmäktigesammanträdena i november 2024, trots att även kyrkomötet kommer att ta ställning till förslagen först i november 2024.

I skrivelsen föreslås ändringarna i kyrkoordningen träda i kraft omedelbart. Ingenting sägs om eventuella behov av övergångsbestämmelser. Kyrkorättsnämnden kan dock konstatera att det inte torde finns några behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Motionen

I motion 2024:37, Valsedlar vid kyrkliga val, föreslås kyrkomötet besluta att avslå kyrkostyrelsens förslag till ändringar i 38 kap. 32 och 33 §§ kyrkoordningen. Som motivering framför motionärerna bland annat följande. Den snabba hanteringen av frågan har inneburit att tillämpning av beslut har behövt påbörjas redan innan besluten är fattade. Det innebär också en stor osäkerhet eftersom kyrkomötets beslut kommer att fattas mindre än 12 månader innan kyrkovalets genomförande. Beslutet kommer också efter att valnämnder, kyrkoråd och stiftsstyrelser har berett förslag till budget för 2025 för beslut i respektive fullmäktige i november 2024. Att utan en gedigen utredning, och kännedom om förändringen i god tid, vältra över kostnader på församlingarna och pastoraten är mycket olyckligt. Vilka kostnader som kommer att uppstå för den nya hanteringen av valsedlarna i respektive valnämnd i församlingar och pastorat är inte utrett och innebär en okänd konsekvens av det beslut som fattats. Beslutet har inneburit att det skett en väsentlig förändring av principerna för kyrkovalets genomförande, då ansvaret för deltagande i kyrkovalet nu i mycket stor omfattning flyttas från nomineringsgrupperna till den kyrkliga organisationen – inte minst till valnämnder i församlingar och pastorat. I den snabbutredning som kyrkokansliet genomfört har det inte närmare utretts vilka konsekvenser denna överflyttning av ansvar innebär för valnämnderna respektive anställda medarbetare, som kommer att behöva utföra nya arbetsuppgifter och ta ett nytt ansvar. Detta kommer eventuellt också medföra andra krav på bemanning och närvaro under sommaren 2025. En sådan omfattande förändring som kyrkostyrelsens förslag innebär behöver föregås av en mer omfattande utredning och konsekvensanalys. Eftersom det parallellt pågår ett arbete som kan innebära ett nytt valsystem med gemensamma valsedlar för alla nomineringsgrupper så finns det också en risk att denna förändring endast kommer att tillämpas vid ett enda kyrkovalet, för att redan vid valet 2029 ha ersatts av ett annat system.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot motionens förslag. Kyrkorättsnämnden noterar dock att det är svårt att överblicka vilka konsekvenser ett bifall till motionen skulle få i förhållande till pågående processer, redan fattade beslut och den korta tid som kvarstår till kyrkovalet.

Uppsala den 31 augusti 2024

Kn 2024:3y

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och biskop Susanne Rappmann

---

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:4y

Ändring i 54 kap. kyrkoordningen

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt fyra: Ändring i 54 kap. kyrkoordningen.

I denna del av skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen att det införs en ny bestämmelse, 54 kap. 10 a § kyrkoordningen, om förbud mot att röja uppgifter som avser Svenska kyrkans beredskap. Förbudet gäller i verksamhet som avser Svenska kyrkans beredskap om det kan antas att syftet med verksamheten motverkas om uppgiften röjs. Vidare föreslås bestämmelsen erinra om att förbud mot att röja uppgifter i verksamhet som avser Svenska kyrkans beredskap även kan följa av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förslaget syftar till att säkerställa att uppgifter som hänför sig till den kyrkliga beredskapen har ett heltäckande och tillräckligt skydd. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de i skrivelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 31 augusti 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och biskop Susanne Rappmann

---

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:5y

Övriga ändringar

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt fem: Övriga ändringar.

I denna del av skrivelsen behandlas övriga ändringar. Mot bakgrund av ett uppdrag som gavs av kyrkomötet 2023, föreslår kyrkostyrelsen att formuleringen ”hela Guds folk” i första avsnittet i inledningen till kyrkoordningens sjunde avdelning ersätts med ”hela kristenheten”. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

I skrivelsen nämns ingenting om övergångsbestämmelser, men då behov av sådana inte finns när det gäller den här sortens ändringar torde det ha bedömts överflödigt att nämna det.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de i skrivelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 31 augusti 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och biskop Susanne Rappmann

---

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:6y

Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar utlandskyrka

---

Ekumenikutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändringar i 2, 57 och 59 kap. kyrkoordningen, som kyrkostyrelsen lagt fram i sin skrivelse 2024:4 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, avsnitt två: *Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar utlandskyrka* och som kyrkorättsnämnden yttrat sig över i Kn 2024:2y.

Utskottet föreslår, i likhet med kyrkostyrelsen men till skillnad från kyrkorättsnämndens tidigare förslag, att 2 kap. 9 resp. 14 §§ kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ekumenikutskottets förslag

2 kap.

9 §

Kyrkoherden leder all verksamhet i församlingar och pastorat.

Inom Svenska kyrkan i utlandet leder kyrkoherden även den mobila verksamheten.

Det finns närmare bestämmelser om kyrkoherden i 5 kap. och i 34 kap. 1, 2 och 9 §§.

14 §

Utlandsförsamlingarna inom en kyrkoherdes tjänstgöringsområde ska samverka avseende planering och utveckling av verksamheten. För sådan samverkan ska församlingarna bilda en samverkanskommitté.

Kyrkoherden är en av ledamöterna i samverkanskommittén.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om samverkanskommittén.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av utskottets överväganden och önskar utifrån sitt granskningsuppdrag anföra följande. Den föreslagna lydelsen i 2 kap. 9 § kyrkoordningen uppfattas alltför allmänt hållen, vilket kan leda till oklarheter och avgränsningsproblem vid framtida tolkning och tillämpning. Det behöver således specificeras vilken del av den mobila verksamheten kyrkoherden inom Svenska kyrkan i utlandet leder. Så som förslaget idag är formulerat anser nämnden att det inte är tillräckligt klarlagt. Det är också eftersträvansvärt att ha konsekventa skrivningar i kyrkoordningen, så att bestämmelserna harmonierar med varandra och skrivningar känns igen. Därför understryker kyrkorättsnämnden att den av nämnden förespråkade formuleringen i

2 kap. 14 § andra stycket kyrkoordningen, som kongruerar med nuvarande lydelse i ex. 4 kap. 6 § kyrkoordningen, är att föredra. I förslagen till 2 kap. 9 och 14 §§ kyrkoordningen föreslår således kyrkorättsnämnden dels kompletterande skrivningar, dels en harmonisering med andra kyrkoordningsbestämmelser enligt följande.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

9 §

Kyrkoherden leder all verksamhet i församlingar och pastorat.

Inom Svenska kyrkan i utlandet leder kyrkoherden även mobil verksamhet där anställda är stationerade inom kyrkoherdens tjänstgöringsområde.

Det finns närmare bestämmelser om kyrkoherden i 5 kap. och i 34 kap. 1, 2 och 9 §§.

14 §

Utlandsförsamlingarna inom en kyrkoherdes tjänstgöringsområde ska samverka avseende planering och utveckling av verksamheten. För sådan samverkan ska församlingarna bilda en samverkanskommitté.

Kyrkoherden är ledamot i samverkanskommittén.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om samverkanskommittén.

Utskottet föreslår vidare, till skillnad från kyrkostyrelsens och kyrkorättsnämndens tidigare förslag, att 57 kap. 7 a och 7 b §§ kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

57 kap.

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Församlingsinstruktioner för Svenska kyrkan i utlandet

Församlingsinstruktionens innehåll

7 a §

För församlingar och övriga utlandsverksamheter inom Svenska kyrkan i utlandet ska en församlingsinstruktion utarbetas.

Instruktionen för Svenska kyrkan i utlandet ska innehålla det som anges i 5 § 2.

En församlingsinstruktion för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av dom-

För varje församling inom Svenska kyrkan i utlandet ska det finnas en församlingsinstruktion.

Församlingsinstruktionen utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift.

Församlingsinstruktionen ska innehålla

1. det som anges i 5 § 2,

kapitlet efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att kyrkostyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

En församlingsinstruktion för en annan utlandsverksamhet utarbetas av kyrkoherden och kyrkostyrelsen i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkostyrelsen och kyrkoherden var för sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen eller verksamheten.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en annan verksamhet får väckas av kyrkostyrelsen, kyrkoherden eller domkapitlet. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

2. en beskrivning av församlingens verksamhet på andra orter än där församlingen är belägen,

3. en redovisning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat och andra organisationer och

4. en redovisning av hur samverkan sker med andra kyrkor och samfund.

Utfärdande och ändring av en församlingsinstruktion

7 b §

Församlingsinstruktionen får utfärdas av Domkapitlet i Visby stift efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att kyrkostyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av ekumenikuskottets överväganden och instämmer i dessa. Kyrkorättsnämnden förespråkar dock följande lydelse för 57 kap. 7 a § andra stycket kyrkoordningen, som kongruerar med nuvarande lydelse i 57 kap. 5 § första stycket kyrkoordningen, i syfte att uppnå en bättre harmonisering med befintliga kyrkoordningsbestämmelser.

57 kap.

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Församlingsinstruktioner för Svenska kyrkan i utlandet

Församlingsinstruktionens innehåll

7 a §

För församlingar och övriga utlandsverksamheter inom Svenska kyrkan i utlandet ska en församlingsinstruktion utarbetas.

Instruktionen för Svenska kyrkan i utlandet ska innehålla det som anges i 5 § 2.

En församlingsinstruktion för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att kyrkostyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

En församlingsinstruktion för en annan utlandsverksamhet utarbetas av kyrkoherden och kyrkostyrelsen i samråd med Domkapitlet i Visby stift. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkostyrelsen och kyrkoherden var för sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen eller verksamheten.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en annan verksamhet får väckas av kyrkostyrelsen, kyrkoherden eller domkapitlet. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

För varje församling inom Svenska kyrkan i utlandet ska det finnas en församlingsinstruktion.

Förslag till församlingsinstruktion ska utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med Domkapitlet i Visby stift.

Församlingsinstruktionen ska innehålla

- 1. det som anges i 5 § 2,*
- 2. en beskrivning av församlingens verksamhet på andra orter än där församlingen är belägen,*
- 3. en redovisning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat och andra organisationer och*
- 4. en redovisning av hur samverkan sker med andra kyrkor och samfund.*

Slutligen föreslår utskottet, till skillnad från kyrkostyrelsens och kyrkorättsnämndens tidigare förslag, att 59 kap. 3, 4, 7 och 9 §§ kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Kn 2024:6y

59 kap.

3 §

Beslut om medlemskap i ekumeniska och mellankyrkliga organ på regional nivå fattas av stiftsstyrelsen efter hörande av domkapitlet.

Beslut om sådana medlemskap som avses i första stycket inom Svenska kyrkan i utlandet fattas av kyrkostyrelsen efter hörande av Domkapitlet i Visby stift.

4 §

Beslut om medlemskap i ekumeniska och mellankyrkliga organ på lokal nivå fattas av kyrkorådet efter godkännande av kyrkoherden.

Första stycket gäller även för en utlandsförsamling.

7 §

Församlingar och stift kan träffa lokala respektive regionala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När en församling träffar ett sådant avtal ska det godkännas av domkapitlet.

Utlandsförsamlingar kan träffa lokala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När en utlandsförsamling träffar ett sådant avtal ska det godkännas av Domkapitlet i Visby stift.

Kyrkostyrelsen kan inom Svenska kyrkan i utlandet träffa regionala samarbetsavtal om särskild ekumenisk samverkan inom ramen för en nationell överenskommelse. När kyrkostyrelsen träffat ett sådant avtal ska det tillställas Domkapitlet i Visby stift för kännedom.

9 §

En församling kan ha vänförsamlingsrelation med församlingar i andra kyrkor.

Innan kyrkorådet träffar ett vänförsamlingsavtal med en församling i en kyrka som Svenska kyrkan inte har någon ekumenisk överenskommelse med ska avtalet underställas domkapitlet för godkännande.

Första och andra styckena gäller även för en utlandsförsamling.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av utskottets överväganden och önskar utifrån sitt granskningsuppdrag anföra följande. Den föreslagna lydelsen i 59 kap. 3 § andra stycket kyrkoordningen kan misstolkas med den föreslagna ordföljden. För att undvika syftningsfel föreslås istället följande lydelse.

59 kap.

3 §

Beslut om medlemskap i ekumeniska och mellankyrkliga organ på regional nivå fattas av stiftsstyrelsen efter hörande av domkapitlet.

Inom Svenska kyrkan i utlandet fattas beslut om sådana medlemskap som avses i första stycket av kyrkostyrelsen efter hörande av Domkapitlet i Visby stift.

Av utskottets förslag framgår inget föreslaget ikraftträdandedatum eller övergångsbestämmelser. Så som det får förstås överensstämmer utskottets förslag i dessa delar med kyrkorättsnämndens förslag i Kn 2024:2y, eftersom utskottet uppgett att det ansluter sig till kyrkorättsnämndens förslag gällande de bestämmelserna som inte redovisas i utskottets begäran om yttrande. Utöver ovannämnda påpekanden och förslag har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag således inget att erinra mot de av ekumenikutskottet föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 3 oktober 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Charlotta Lind, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke och Sten Janson.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:7y

Införande av procentspärre samt ändrad fördelning av utjämningsmandat

---

Organisationsutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändringar i 38 kap. 17, 72 och 73 §§ kyrkoordningen, som kyrkostyrelsen lagt fram i sin skrivelse 2024:4 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, avsnitt ett: *Införande av procentspärre samt ändrad fördelning av utjämningsmandat* och som kyrkorättsnämnden yttrat sig över i Kn 2024:1y.

Utskottet föreslår, till skillnad från kyrkostyrelsens förslag, att 38 kap. 17, 72 och 73 §§ kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 kap.

17 §

De direkta valen till kyrkomötet avser 225 fasta valkretsmandat och 24 utjämningsmandat.

Endast nomineringsgrupper som har fått minst 2 procent av de giltiga rösterna i hela landet får delta i fördelningen av mandaten.

Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§. Bestämmelser om de indirekta valen till kyrkomötet finns i 39 kap.

72 §

De fasta valkretsmandaten ska för varje valkrets fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet i valkretsen. Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.

De fasta valkretsmandaten ska för varje valkrets fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet i valkretsen. *Vid fördelningen av mandat till kyrkomötet bortses dock från de nomineringsgrupper som inte fått minst 2 procent av de giltiga rösterna i hela landet, i enlighet med vad som stadgas i 17 § andra stycket.* Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas.

73 §

Utjämningsmandaten ska fördelas mellan nomineringsgrupperna så att fördelningen av alla mandat i stiftsfullmäktige blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela stiftet och att fördelningen av alla mandat i kyrkomötet blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela landet. För att avgöra hur många mandat en nomineringsgrupp ska ha sammanlagt i stiftsfullmäktige för att vara proportionellt representerad i stiftsfullmäktige och sammanlagt i kyrkomötet för att vara proportionellt representerad där ska den jämkade uddatalsmetoden tillämpas på hela stiftet respektive hela landet som en valkrets. Varje nomineringsgrupp ska tilldelas så många utjämningsmandat som behövs för att nomineringsgruppen ska få en representation som svarar mot dess andel av samtliga röster i stiftet respektive landet.

Utjämningsmandaten ska fördelas mellan nomineringsgrupperna så att fördelningen av alla mandat i stiftsfullmäktige blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela stiftet och att fördelningen av alla mandat i kyrkomötet blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela landet.

Vid fördelningen av utjämningsmandat till kyrkomötet deltar endast de nomineringsgrupper som vid tillämpning av 72 § har fått minst ett fast mandat i någon av valkretsarna.

För att avgöra hur många mandat en nomineringsgrupp ska ha sammanlagt i stiftsfullmäktige för att vara proportionellt representerad i stiftsfullmäktige och sammanlagt i kyrkomötet för att vara proportionellt representerad där ska den jämkade uddatalsmetoden tillämpas på hela stiftet respektive hela landet som en valkrets. Varje nomineringsgrupp ska tilldelas så många utjämningsmandat som behövs för att nomineringsgruppen ska få en representation som svarar mot dess andel av samtliga röster i stiftet respektive landet.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2025.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av utskottets förslag och har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av utskottet föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 3 oktober 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered, Charlotta Lind, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke och Sten Janson.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2024:8y

**Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en
långsiktigt hållbar utlandskyrka**

Ekumenikutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändring i 2 kap. 9 § andra stycket kyrkoordningen, som kyrkostyrelsen lagt fram i sin skrivelse 2024:4 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, avsnitt två: *Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar utlandskyrka* och som kyrkorättsnämnden yttrat sig över i Kn 2024:2y samt Kn 2024:6y.

Utskottet föreslår, till skillnad från kyrkostyrelsens och kyrkorättsnämndens tidigare förslag, att 2 kap. 9 § andra stycket kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ekumenikutskottets förslag

2 kap.

9 §

Kyrkoherden leder all verksamhet i församlingar och pastorat.

Inom Svenska kyrkan i utlandet leder kyrkoherden även mobil verksamhet för vilken det finns anställd personal stationerad inom kyrkoherdens tjänstgöringsområde.

Det finns närmare bestämmelser om kyrkoherden i 5 kap. och i 34 kap. 1, 2 och 9 §§.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av ekumenikutskottets förslag. Den föreslagna lydelsen i 2 kap. 9 § andra stycket kyrkoordningen uppnår den tydlighet som nämnden har efterfrågat. Kyrkorättsnämnden har således, utifrån sitt granskningsuppdrag, inget att erinra mot den av ekumenikutskottet föreslagna ändringen i kyrkoordningen.

Uppsala den 4 oktober 2024

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Margareta Nisser-Larsson, Margareta Andersson, Mattias Benke, Sten Janson och Mats Törnered (per capsulam)